

Tolfte söndagen efter pingst

Självprovning

Guds ord uppmanar oss att granska oss själva och vår livsföring. När vi lär känna oss själva på rätt sätt är vi redo att ta emot nåden enbart som en gåva av Gud. Självtilräckligheten kan förvränga en människas verklighetsuppfattning. Vi kan börja tro att vi på egen hand skall kunna uppfylla Guds vilja.

LITURGISK FÄRG: grön

PSALMFÖRSLAG

I 359 Till dig ur hjärtegrunden
356 Fader, du vars hjärta gömmer

Dps 352 Vart flyr jag för Gud
197 Du sänt oss, Gud, ditt helga ord

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Det offer du begär är
ett förkrossat hjärta,
en krossad och nedbruten människa
förkastar du inte, o Gud.
Ps. 51:19

Psalm

Mot dig, bara mot dig har jag syndat,
jag har gjort det som är ont
i dina ögon.
Du har rätt när du ställer mig
till svars,
den dom du fäller är rättvis.
I skuld är jag född,
i synd blev jag till i min moders liv.
Du som älskar ett uppriktigt hjärta,
ge mig vishet i mitt innersta.
Rena mig med isop från min synd,
tvätta mig vit som snö.

Låt mig få höra glädjerop
och lovsång,
låt den du har krossat få jubla.
Vänd bort din blick från mina synder,
stryk ut all min skuld.
Skapa i mig, Gud, ett rent hjärta,
ge mig ett nytt och stadigt sinne.
Driv inte bort mig från din närhet,
ta inte ifrån mig din heliga ande.
Låt mig åter glädjas över att
du räddar,
håll mig uppe, ge mig ett villigt sinne.
Ps. 51:6–14

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Herre, öppna min mun,
jag vill sjunga ditt lov.
Ps. 51:17

Första årgången

Första läsningen

Ordspr. 28:13–14

Att dölja sina brott ger ingen framgång,
den som bekänner och ångrar sig
blir benådad.

Lycklig den som alltid fruktar,
den som förhärdar sig störtar i olycka.

eller

5 Mos. 9:1-6

Mose sade:

Hör, Israel! Du går nu över Jordan för att besegra folk som är större och mäktigare än du, besegra stora städer med skyhöga murar och besegra anakiterna, detta stora och högväxta folk som du känner till och om vilket det sägs: "Vem kan hålla stånd mot anakiterna?" Var nu förvissad om att Herren, din Gud, själv går före dig som en förtärande eld. Han skall förgöra dem, han skall låta dem kuvas av dig. Du skall fördriva dem och genast göra slut på dem, så som Herren har lovat dig.

När Herren, din Gud, jagar undan dem för dig får du inte tro att det är på grund av din rättfärdighet som Herren låter dig komma till detta land och ta det i besittning. Nej, det är de andra folkens ondska som gör att Herren driver undan dem för dig. Det är inte därför att du är rättfärdig och redlig som du får komma till deras land och ta det i besittning, utan det är på grund av deras ondska som Herren, din Gud, driver undan dessa folk för dig och därför att han vill hålla sin ed till dina fäder Abraham, Isak och Jakob. Du skall veta att det inte är på grund av din rättfärdighet som Herren, din Gud, ger dig detta rika land att ta i besittning, ty du är ett styvnackat folk.

Andra läsningen

Rom. 3:21-28 (29-31)

Men nu har Gud uppenbarat en rättfärdighet som inte beror av lagen men som lagen och profeterna har vittnat om – en rättfärdighet från Gud genom tron på Jesus Kristus, för alla dem som tror. Här görs ingen åtskillnad. Alla har syndat och gått miste om härligheten från Gud, och utan att ha förtjänat det blir de rättfärdiga av

hans nåd, eftersom han har friköpt dem genom Kristus Jesus. Gud har låtit hans blod bli ett försoningsoffer för dem som tror. Så ville han visa sin rättfärdighet, eftersom han förut hade lämnat synderna ostraffade, under uppskovets tid. I vår egen tid ville han visa sin rättfärdighet: att han är rättfärdig och gör den rättfärdig som tror på Jesus.

Vad blir då kvar av vår stolthet? Ingenting. Vilken lag säger det, gärningarnas? Nej, trons lag. Ty vi menar att människan blir rättfärdig på grund av tro, oberoende av laggärningar. (Eller är Gud bara judarnas Gud och inte hedningarnas? Jo, också hedningarnas, så visst som Gud är en, han som skall göra de omskurna rättfärdiga av tro och de oomskurna rättfärdiga genom tro. Upphäver vi då lagen genom tron? Inte alls! Vi befäster lagen.)

Evangelium

Luk. 18:9-14

Till några som litade på att de själva var rättfärdiga och som såg ner på alla andra riktade han denna liknelse: "Två män gick upp till templet för att be, den ene var farisé, den andre tullindrivare. Farisén ställde sig och bad för sig själv: 'Jag tackar dig, Gud, för att jag inte är som andra människor, tjuvar och bedragare och horkarlar, eller som tullindrivaren där. Jag fastar två gånger i veckan, jag lämnar tionde av allt jag köper.' Men tullindrivaren stod avsides och vågade inte ens lyfta blicken mot himlen utan slog med händerna mot bröstet och sade: 'Gud, var nådig mot mig syndare.' Jag säger er: det var han som gick hem rättfärdig, snarare än den andre. Ty den som upphöjer sig skall bli förödmjukad, men den som ödmjukar sig skall bli upphöjd."

Andra årgången

Första läsningen

Job 42:1–6

Job svarade Herren:
Jag vet att du förmår allt,
inget du föresatt dig är omöjligt för dig.
"Vem är du som döljer min visa plan
med ord utan förnuft?"
Ja, jag har talat om det jag inte begriper,
det som är för högt för mig,
det som jag inte vet något om.
"Lyssna nu, så skall jag tala,
ge mig besked när jag frågar!"
Förr hade jag bara hört om dig,
nu har jag sett dig med egna ögon.
Jag är tillintetgjord och ångrar mig,
i stoft och aska.

eller

1 Sam. 17:37–45, 48–50

David sade: "Herren som har räddat mig från både lejon och björn, han skall rädda mig från den där filistén." Då sade Saul till honom: "Gå. Herren är med dig."

Så klädde han David i sina egna kläder och satte på honom en hjälm av brons och ett harnesk. Sedan spände David fast svärdet utanpå kläderna och försökte gå i rustningen – det hade han aldrig tidigare prövat. "Nej, med allt det här kan jag inte gå", sade han till Saul, "jag har aldrig gjort det förr." Och så lade han av sig rustningen. Han tog sin kapp, valde ut fem släta stenar i bäcken och stoppade dem i sin herdeväska, sin ränsel.

Med slungan i handen gick han emot filistén. Filistén kom allt närmare med sköldbäraren framför sig. När filistén fick syn på David fnös han föraktfullt åt honom – det var ju bara en ung pojke, ljushyllt och vacker. "Tror du jag är en hund, eftersom du kommer emot mig med kappar?" frågade han. Så nedkallade filistén sina gudars förbannelse över David. "Kom

hit", ropade han, "så skall jag ge din kropp åt himlens fåglar och markens djur." David svarade: "Du kommer emot mig med svärd och spjut och sabel. Jag går emot dig i Herren Sebaots namn, hans som är Israels härars Gud och som du har smädat.

När nu filistén fortsatte framåt och kom allt närmare, sprang David med snabba steg fram mot hären för att möta honom. Han stack handen i väskan och tog upp en sten, sköt i väg den med slungan och träffade filistén så att stenen trängde in i pannan och han föll framstupa på marken. Så besegrade David filistén med slunga och sten. Han dräpte filistén utan svärd.

Andra läsningen

Rom. 7:14–25

Vi vet att lagen hör till det andliga. Men själv är jag av köttslig natur, såld till slav under synden. Ty jag förstår inte mitt sätt att handla. Det jag vill, det gör jag inte, men det jag avskyr, det gör jag. Men om jag gör det jag inte vill, då medger jag att lagen är något gott. Då är det inte längre jag som handlar, utan synden som bor i mig. Jag vet att det inte bor något gott i mig, det vill säga i min köttsliga natur. Viljan finns hos mig, men inte förmågan att göra det som är gott. Det goda som jag vill, det gör jag inte, men det onda som jag inte vill, det gör jag. Men om jag gör det jag inte vill, då är det inte längre jag som handlar, utan synden som bor i mig. Jag har alltså upptäckt att eftersom det onda finns hos mig så är lagen något gott för mig som vill göra det goda – i mitt inre bejakar jag ju Guds lag. Men jag ser en annan lag i mina lemmar; den ligger i strid med lagen i mitt förnuft och gör mig till fånge hos syndens lag i mina lemmar. Jag är en människa, vem skall befria mig från denna dödens kropp? Men jag tackar Gud, genom Jesus Kristus, vår herre! Lämnad åt mig själv tjänar jag alltså med mitt förnuft Guds lag och med min köttsliga natur syndens lag.

Evangelium

Matt. 21:28–32

Jesus sade till översteprästerna och folkets äldste:

”Vad säger ni om det här: En man hade två söner. Han vände sig till den ene och sade: ’Min son, gå ut och arbeta i vingården i dag.’ Han svarade: ’Nej, det vill jag inte’, men sedan ångrade han sig och gick.

Mannen vände sig till den andre och sade samma sak. Han svarade: ’Jag skall gå, herre’, men han gick inte. Vilken av de båda gjorde som fadern ville?” De svarade: ”Den förste.”

Då sade Jesus till dem: ”Sannerligen, tullindrivare och horor skall komma före er till Guds rike. Johannes kom och han visade er vägen till rättfärdighet, men ni trodde inte på honom. Tullindrivarna och hororna trodde på honom, och ni såg det, men inte heller då ångrade ni er och trodde på honom.”

Tredje årgången

Första läsningen

Jes. 2:12–18

Herren Sebaot har bestämt en dag med dom över allt som är övermodigt och stolt,
över allt som skjuter i höjden och yvs,
över alla Libanons cedrar,
de höga och mäktiga,
och alla Bashans ekar,
över alla höga berg
och alla mäktiga höjder,
över alla stolta torn
och alla branta murar,
över alla långfärdsskepp
och alla praktfulla fartyg.
Då skall människans stolthet kuvas,
hennes högmod kväsas.

Herren ensam triumferar
den dagen.
Avgudarna skall utplånas.

Andra läsningen

1 Joh. 1:8–2:2

Om vi säger att vi är utan synd bedrar vi oss själva, och sanningen finns inte i oss. Om vi bekänner våra synder är han trofast och rättfärdig, så att han förlåter oss synderna och renar oss från all orättfärdighet. Om vi säger att vi inte har syndat gör vi honom till lögnare, och hans ord finns inte i oss.

Mina barn, detta skriver jag till er för att ni inte skall synda. Men om någon syndar har vi en som för vår talan inför Fadern, Jesus Kristus som är rättfärdig. Han är det offer som sonar våra synder och inte bara våra utan hela världens.

Evangelium

Matt. 23:1–12

Jesus talade till folket och sina lärjungar och sade: ”De skriftlärdade och fariseerna har satt sig på Moses stol. Gör därför allt vad de lär er och håll fast vid det, men handla inte som de gör, för de säger ett och gör ett annat. De binder ihop tunga bördor och lägger dem på människornas axlar, men själva rör de inte ett finger för att rätta till dem. Allt vad de företar sig gör de för att människorna skall lägga märke till dem. De skaffar sig breda böneremсор och stora manteltofsar. De tycker om att ha hedersplatsen på gästabuden och sitta främst i synagogan, och de vill bli hälsade på torgen och kallas rabbi av alla människor. Men ni skall inte låta er kallas rabbi, ty en är er läromästare och ni är alla bröder. Ni skall inte kalla någon här på jorden för er fader, ty en är er fader, han som är i him-

len. Inte heller skall ni låta er kallas lärare, ty en är er lärare, Kristus. Den som är störst bland er skall vara de andras tjänare. Den som upphöjer sig skall bli förödmjukad, och den som ödmjukar sig skall bli upphöjd.”

Dagens bön

1.

Gud vår Far.
Hjälp oss att i uppriktighet ångra
våra synder
och bekänna dem inför dig.
Du vet allting,
också det vi försöker skylla över.
Gud, du älskar oss.
Bara din kärlek kan hela våra inre sår.
Gör oss barmhärtiga mot varandra.
Ge oss tålamod med oss själva
och med våra medmänniskor.
Hör oss för Jesu Kristi skull.

2.

Herre Jesus Kristus.
Redan före domen steg du, domare,
ner till den skyldige
och förlät honom alla hans överträdelser.
Redan innan han hade bättrat sig
såg du på honom med kärlek
och sträckte ut din hand.
Vi tackar dig för denna din stora nåd
och ber dig:
Låt oss aldrig glömma
att det är du som räddar oss
och inte vi själva.
Vi ber i ditt namn.

3.

Herre,
du har förbjudit oss
att döma och nedvärdera andra.
Men vi upphöjer oss själva
genom att trycka ned varandra.
Hindra oss från att slå de redan slagna
och att förringa andras tro.
Herre, tag ifrån oss vårt högmod.
Bryt våra inre bojor
så att vi kan leva i gemenskap med dig
och med varandra.
Hör oss för Jesu Kristi skull.